

4. søndag efter helligtrekonger d. 3. februar 2019

Salmer:

13: Måne og sol

150: Mit hjerte er så bange

36: Befal du dine veje

208: Skriv dig, Jesus, på mit hjerte

51: Jeg er i Herrens hænder

Prædikentekst: Matthæusevangeliet 8,23-27

Jesus gik om bord i en båd, og hans disciple fulgte ham. Da blev der et voldsomt uvejr på søen, så båden skjultes af bølgerne. Men han sov. Og de kom hen og vækkede ham og sagde: »Herre, frels os! Vi går under!« Men han sagde til dem: »Hvorfor er I bange, I lidettroende?« Da rejste han sig og truede ad storm og sø, og det blev helt blikstille. Men folk undrede sig og sagde: »Hvem er han, siden både storm og sø adlyder ham?«

Når et uvejr nærmer sig, bliver det ofte mørkt. Skyerne trækker sammen, bliver tætte og halvsorte. De skjuler for solens lys. Så ved vi, at det er med at søge ly og læ. Så skal vi indenfor. Så søger vi tryghed i et sikkert hus med solide mure og et bæredygtigt tag.

Når man møder et uvejr på vandet, er man mere udsat. Et uvejr fører som regel stærk vind, regn og store bølger med sig. Hvis skibet er stort nok, gynger det lidt ekstra, og der sker ikke noget, udover lidt søsyge. Hvis skibet er mindre, kan det blive farligt. Rigtig farligt.

Jesus og hans 12 disciple møder et voldsomt uvejr ude på Genesaret sø. Disciplene virker ikke voldsomt begejstrede for at være i den situation. 4 af Jesu disciple var ellers fiskere. Tidligere i Matthæusevangeliet har Jesus kaldt på dem: »Kom og følg mig, og jeg vil gøre jer til menneskefiskere.» Peter, Andreas, Jakob og Johannes forlod deres net, skibe og fiskerfamilier og fulgte Jesus. Deres fiskeroplæring og kendskab til søen har de dog taget med sig. De kendte uvejret. De kendte til bølger. De kendte til både. De vidste, hvor meget storm, uvejr og bølger en båd kunne tåle. Da de møder dette voldsomme uvejr, bliver de bange. Var de bare pivede eller havde de grund til at være bange? Ja, det afhænger af, hvor stor deres båd var.

I 1986 var der tørke i området omkring Genesaret Sø. Vandet trak sig tilbage, og man fandt en ældgammel båd. Dateringer har vist, at den sandsynligvis er fra det første århundrede efter Kristi fødsel, cirka fra den tid, hvor beretningen om stormen på søen foregår. Båden var godt 8 meter lang, godt 2 meter bred og lidt over 1 meter høj. Altså ikke en voldsom stor båd, men alligevel en båd, der kan være nogle mennesker i. Jesus og hans 12 disciple har fyldt båden godt op. Den har ligget dybt i vandet. Så medmindre man elsker ekstremsport og høje bølger, er det fuldt forståeligt, at disciplene blev bange. Selvom de var erfarne fiskere og kendte til bølgerne. Måske endda netop derfor. De så, at dette uvejr, det skulle de passe på. Det kunne blive deres undergang.

Jesus havde naturligt nok overladt styringen af båden og sejlturen til sine disciple. Ingen grund til at kloge sig på den slags, når man som han mere havde styr på tømmerfaget. Så han benytter lejligheden til at tage sig en lur. Han er træt. Virkelig træt. Han har lige været på bjerget og holdt sin bjergprædiken. Han har lige helbredt en spedalsk, en officers tjener og Peters svigermor og været i snak med nogle af de skriftkloge. Ikke så mærkeligt, hvis han er blevet lidt tung i hovedet og træt. Det kender vi alle til, når vi har haft en lang arbejdsdag eller været i selskab med mange mennesker. Så trænger vi til hvile. Søvn. Ro. På den måde er Jesus helt menneskelig. Helt som os. Han blev simpelthen bare træt!

Han var åbenbart ikke en af dem, som sov allerlettet. For han vågner ikke af uvejret. Ikke af stormen. Ikke af regnen. Ikke af bølgerne. Jesus ligger midt i det hele og sover. En virkelig tung søvn. Disciplene har selvfølgelig undt ham den gode søvn. De vidste, hvor meget han var på, og hvor meget mennesker hele tiden krævede af ham. Men alligevel. Nu havde de altså brug for hjælp. Også selvom søer og storme umiddelbart var uden for Jesu kompetenceområde. For de havde oplevet ham tale sandhed og ord fra Gud. De havde set ham helbrede mennesker og drive dæmoner ud. Så mon ikke kunne hjælpe dem? Ja, faktisk var han deres sidste udvej. De så alt for tydeligt, at det her, det går galt. Deres fiskererfaring og søkendskab fortalte dem, at de var på vej til at drukne.

Så de vækker Jesus. ”Herre, frels os! Vi går under!” Jesus virker muggen over at blive vækket. I hvert fald giver han sig til at skælde dem ud ”Hvorfor er I bange, I lidettroende?”

Et underligt spørgsmål. Øh, kig på bølgerne, Jesus. Kig på stormen. Kig på de mørke skyer. Er det så underligt, at de skaber undergangsfrygt?

Ja, mener Jesus. Disciplene har netop kigget for meget på stormen, skyerne og bølgerne og for lidt på ham. De har ikke troet nok. Ikke haft tillid nok til, at med Jesus i båden, så skulle det hele nok gå, som det skulle. Så var han tæt på. Så var han med i det.

Så rejser Jesus sig. Truer ad storm og sø, og det bliver helt blikstille. Stormen lagde sig. Regnen stoppede. Bølgerne faldt til ro. Måske trak skyerne sig endda tilbage og lod solen skinne frem.

Stod alt nu i et klart lys for disciplene? Nej, de undrede sig. Hvem er han, siden både storm og sø adlyder ham? Ja, hvem er han? Hvem har magt over sø, storm, bølger og regn?

Der er hjælp at hente i den tekst fra Det Gamle Testamente, som vi hørte tidligere. Job har råbt og råbt til Gud om hjælp og om svar. Job er træt af at blive ramt af plager og sår. Modgang og død. Så han kræver at få Gud i tale. Han kræver svar fra Gud, hvorfor Gud lader ondskab ramme ham.

Til sidst svarer Gud. Svarer han Job på, hvorfor han bliver ramt af ondskab? Løser han det ældgamle problem om, hvordan en god Gud kan tillade, at der sker onde ting i verden? Nej. Men han peger på, hvem han selv er. Og bruger bl.a. de her ord:

Hvem spærrede havet inde bag porte,
da det brød ud af moderlivet,
dengang jeg gav det skylaget til klædning
og de mørke skyer til svøb,
da jeg afstak en grænse for det
og indsatte port og slå
og sagde: »Hertil må du komme, ikke længere,
her standser dine stolte bølger.«

Underforstået: Det gjorde jeg. Det gjorde Gud.

Gud er Gud. Job er menneske. Det er svar nok til Job, han får i hvert fald ikke et nærmere svar. Gud har skabt verden, styrer og regerer den stadig. Han hersker over naturen. Søen. Bølgerne. Regnen. Stormen.

Så når Jesus står i en båd og nærmest siger til havet ”Hertil må du komme, ikke længere, her standser dine stolte bølger”, så vil forfatteren til Matthæusevangeliet have os til at tænke en helt

bestemt ting om Jesus. At han står i tæt forbindelse med den Gud, som skabte det hele. At han har den samme magt over naturen, som den Gud, der skabte det hele. Ja, at Jesus er Gud. Guds søn. At han var med ved skabelsen og var med til at forme havet og sætte grænser for det. Derfor lystre det ham stadig. Det genkender hans stærke stemme. Derfor er Jesus helt rolig og kan ligge og sove i den stærkeste storm. For han har magten over både havvand og søvand, bølger og storm, regn og skyer.

I løbet af den korte beretning om stormen på søen får vi altså både slået fast, at Jesus er helt menneskelig og helt guddommelig. Han blev træt. Havde brug for søvn og lagde sig til at sove, ligesom vi kan have brug for en lur, når vi kommer hjem fra gudstjeneste. Men han var samtidig helt guddommelig, fordi han herskede over uvejret. Han stod ikke bare og råbte af det, som en eller anden tilfældig galning. Men uvejret lystrede. Bølgerne lagde sig. Jesus *er* Gud. Disciplene *er* mennesker. Der er både en stor lighed imellem Jesus og disciplene, for de er mennesker alle 13. Men også en stor forskel på dem, for disciplene og deres tanker og handlinger er menneskelige. Alt for menneskelige. Så menneskelige, at de ikke ser det guddommelige, når det står midt foran dem. Ikke stoler på, at med Jesus i båden, så skal Guds vilje nok ske. Så må det gå, som det går.

Vi kommer helt sikkert til at møde modgang i vores liv. Vi kommer til at leve i mørke. Vi kommer til at opleve storme. Måske nogle af os her i kirken føler vi er i modgang eller mørke lige nu. Eller at det stormer omkring os, og vi føler, at vi går under. Vi er ramt af sygdom. Vi er indhyllet i modløshed. Vi er fanget i tvivl. Vi er kede af, at der er konflikter og uforsonlighed i vores nære relationer. Vi er i sorg over et kært menneskes død.

Vi råber til Gud om at komme væk fra stormen og uvejret. ”Gud, så hjælp dog, vi går under. Kom og frels os.” Som disciplene har vi taget nøje bestik af situationen omkring os, målt bølgenes størrelse, og kan se med ubarmhjertig klarhed, at vi går mod undergang og død, hvis ikke Gud griber ind. Så mon ikke det er på tide, at Jesus vågner op? Griber ind? Hjælper os? For det virker som om, at han sover. At han har taget en pause fra at være vores herre og frelser og gode ven, som passer på os. Vågn nu op! Vi går under!

Eller som Job råber vi til Gud om retfærdighed. Gud, det er ikke retfærdigt, at vi skal rammes af sygdom. Gud, det er ikke fair. Gud, det giver ikke mening.

Der er to svar på vores råb. Det første er Guds svar til Job. Vi kommer ikke til at forstå alt. Vi kommer ikke til at forstå, hvorfor sygdom og modgang rammer lige præcis, hvor de gør. Det *er* ikke retfærdigt, det *har* vi ikke fortjent, men på en måde er det kun godt. For hvis vi virkelig fik, som fortjent, så ville tilværelsen se noget anderledes ud. Så ville vi for det første nok møde mere modgang, for vi lykkes ikke med at leve liv i kærlighed og barmhjertighed over for hinanden. Så hvis Gud virkelig skulle give os som fortjent, ville de fleste af os nok blive endnu hårdere ramt. For det andet, så ville vi forsøge at styre vores liv ved at leve gode og ordentlige liv for at undgå modgang. Så ville vi give os selv skylden, hvis vi blev ramt af modgang. Gud fritager os for den magt og det ansvar. Vi *har* magt over vores liv. Vi *har* ansvar for vores liv. Men der er ting, vi ikke har magten over og derfor ikke ansvaret for. Vi er mennesker. Gud er Gud. Vi kan trygt overlade de store "hvorfor'er" til ham. Han styrer verden. Han har magt over naturen. Han har magt over vores liv. Vi er sat frie til at leve vores liv under de vilkår. Vi er sat frie til at få det bedste ud af det, vi får givet af Gud. Vi er sat frie fra at forstå de helt store linjer i, hvordan det hele hænger sammen.

Det andet svar er Jesu svar til disciplene. Han var dem helt nær midt i stormen. De så det og vidste det, men alligevel fødte det ikke tillid og tro hos dem. Helt forståeligt, vil vi sige. For bølgerne var store. Jesus minder dog os og disciplene om at have tillid til ham. Tro på ham. Midt i stormen. Midt i modgangen. Midt i mørket. For hvis der er en, som har magten til at gribe ind i vores liv, så er det ham, som har magten over naturen. Ham, som både er helt menneske og kender vores livsvilkår, men som også har al magt som Guds søn.

Han er os helt nær. Han er med i vores båd, hvor gyngende den end er. Han er med i vores livs storme, hvor stærke de end virker. Og han opfordrer os stille og mildt til at have tillid til sig. Bliv bare ved med at råbe til ham, men stol også på, at hvis der skal gribes ind, så gør han det. For vi er i Guds hånd igennem alt, der sker. Der er trygt og godt at være selv midt i storme. Der er sikkert, selvom det blæser.

Det er lettere at sige og tænke sådan end at føle det. Ja, det kan føles provokerende og letkøbt at sige det. Det ved vi, som har mødt modgang og storme, især dem af os, som står midt i storme nu. Det er dog Jesu stille og milde opfordring. Hav tillid til mig. Bed til mig. Jeg har magten og overblikket.

Vi er i Guds hænder pga. det Jesus har gjort, pga. hans død og opstandelse, og der er ikke noget bedre sted at være. Til trods for storme. Til trods for uvejr. For vi er sammen med ham, som selv kender til dødens og smertens storm fra sit eget liv. Hans ord er ikke letkøbte, han førte dem ud i livet. Han levede dem helt ud. Så de er værd at stole på. De er værd at byde inden for i vores mørke og skabe lys og håb midt i alt det svære.